

๑. การอภิปราย คือ การพูดเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
๒. การนำเสนออย่างเป็นทางการไม่ใช่จุดมุ่งหมายของการอภิปราย
๓. การอภิปรายในที่ประชุมชน ได้แก่ การอภิปรายเป็นคณะและปาฐกถาหมู่
๔. ผู้ดำเนินการอภิปรายควรมีลักษณะเป็นผู้นำ
๕. การแนะนำผู้ร่วมอภิปรายไม่ใช่หน้าที่ของผู้ดำเนินการอภิปราย
๖. ผู้พูดอภิปรายที่ดีจำเป็นต้องรักษาเวลาในการพูด
๗. การพูดอภิปรายควรใช้เวลาประมาณ ๑ ชั่วโมง หรือ ๑ ชั่วโมงครึ่ง
๘. เรื่องที่นำมาอภิปรายควรเป็นเรื่องทั่วไป
๙. ผู้ฟังที่ดีควรแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการอภิปราย
๑๐. โครงสร้างการแสดงทรรศนะ ได้แก่ ที่มา ข้อเสนอสนับสนุน และข้อสรุป
๑๑. ทรรศนะเชิงนโยบายไม่แตกต่างจากทรรศนะเชิงคุณค่า
๑๒. มารยาทในการพูดแสดงทรรศนะไม่มีความจำเป็น
๑๓. การพูดแสดงทรรศนะจำเป็นต้องพูดให้ได้รับชัยชนะ
๑๔. องค์ประกอบของการโต้แย้ง ได้แก่ เหตุผลและข้อสรุป
๑๕. ผู้โต้แย้งควรฟังระมัดระวังเกี่ยวกับมารยาทในการโต้แย้ง
๑๖. การใช้ภาษาในการโต้แย้งต้องเหมาะสมแก่ระดับของบุคคล
๑๗. ข้อโต้แย้งเชิงนโยบายเป็นการยกประเด็นข้อเท็จจริงที่ทุกคนทราบมาเป็นประเด็นในการโต้แย้ง
๑๘. ประเด็นโต้แย้งควรเป็นประเด็นทั่วไป
๑๙. การพูดโน้มน้าวใจเป็นการพูดเพื่อจูงใจให้ทำกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์
๒๐. เมื่อการอภิปรายจบลง ผู้ดำเนินการอภิปรายต้องสรุปสาระสำคัญของการอภิปรายและเชิญให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็นหรือซักถามปัญหาพร้อมกัน

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อที่กล่าวถึงมารยาทในการฟัง การพูดอภิปราย การพูดแสดงทรรศนะ และการโต้แย้ง
ได้ถูกต้อง (ท ๓.๑ ม.๔-๖/๖)

๑. ผู้ฟังที่ดีควรแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการอภิปราย
๒. ผู้พูดควรพูดให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด
๓. การฟังควรจดบันทึกสาระหรือข้อคิดที่ได้ฟังด้วย
๔. สารประเภทโน้มน้าวใจฟังแล้วต้องปฏิบัติตามทันที
๕. “คนรู้จริงไม่พูด คนที่พูดไม่รู้จริง” ผู้ฟังเชื่อตามคำกล่าวจัดว่าเป็นผู้ฟังที่ดี
๖. เมื่อไปชมภาพยนตร์ที่โรงภาพยนตร์ต้องสามารถวิจารณ์เรื่องขณะที่ชมได้
๗. ถ้ามีข้อสงสัยสามารถซักถามผู้ดำเนินการอภิปรายได้ตลอดเวลา
๘. หากผู้ฟังรู้จักผู้พูดเป็นการส่วนตัวควรใช้ความรู้สึกที่มีต่อผู้พูดพิจารณาสารของผู้พูดด้วย
๙. ผู้พูดควรมีความสามารถในการใช้เหตุผลเพื่อทำให้ทรรศนะมีความน่าเชื่อถือ
๑๐. ผู้พูดต้องเลือกใช้ภาษาสุภาพเพื่อไม่ก่อให้เกิดความรู้สึกไม่ดีต่อกัน
๑๑. การพูดอภิปรายมีลักษณะคล้ายกับการพูดได้วาที
๑๒. ผู้พูดแสดงทรรศนะนิยมใช้คำว่า น่า น่าจะ ควร คง
๑๓. การพูดโต้แย้งควรเลือกประเด็นที่สร้างสรรค์และเกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น
๑๔. การไม่ยกตนข่มท่านจัดเป็นมารยาทที่ดีของผู้พูด
๑๕. การดูละครเป็น คือ การดูแล้วชอบนักแสดง ชอบเนื้อเรื่อง และการแต่งกายของตัวละคร
๑๖. การพูดทักทายในชีวิตประจำวันไม่ควรถามเรื่องส่วนตัวมากเกินไป
๑๗. การไม่พูดแต่ส่งยิ้มให้เป็นการทักทายโดยใช้วัจนภาษา
๑๘. เมื่อต้องพูดในกลุ่มที่มีบุคคลหลายคน ผู้พูดที่ดีต้องพูดในเรื่องที่มีความสนใจร่วมกัน
๑๙. การพูดที่ใช้ภาษาไพเราะ เรียบง่าย น้ำเสียงน่าฟัง และใช้กิริยาประกอบอย่างเหมาะสม ถือเป็นเสน่ห์ของผู้พูด
๒๐. ผู้พูดต้องมีศิลปะในการพูดเชิงตำหนิหรือตักเตือนผู้ฟังที่ไม่มีมารยาทหรือกาลเทศะให้ปรับปรุงพฤติกรรม